

Uit het N.H.I.

ORIENTATIECURSUS VOOR HUISARTSEN

Op 9 april werd de eerste oriëntatiecursus voor jonge en aanstaande huisartsen — zie (1965) huisarts en wetenschap 8, 117 — besloten. Op deze cursus, die gedurende acht achtereenvolgende vrijdagmiddagen en -avonden in het Nederlands Huisartsen Instituut werd gehouden, is het werkterrein van de huisarts in zijn volle breedte ter sprake gekomen. Het aantal deelnemers was tot ongeveer twintig beperkt om een gemakkelijke uitwisseling van gedachten mogelijk te maken.

In de eerste plaats werd het eigen terrein van de huisarts onder de loep genomen. De mogelijkheden en moeilijkheden van diagnostiek en therapie in de praktijk, de problemen rond de praktijkvoering en op het gebied van de accommodatie, medische en financiële administratie, laboratorium en apotheek kwamen ter sprake. De boeiende en enthousiaste voordrachten over deze onderwerpen werkten duidelijk stimulerend op de toehoorders. Een openbaring was de lezing van Dr. G. J. Bremer, die zijn ervaringen vertelde over de vormen van voorlichting aan patiënten.

De andere onderwerpen, die op het programma stonden hadden gemeen, dat ze betrekking hadden op de contacten die de huisarts in het belang van zijn patiënt kan of moet leggen met andere medici of organisaties. De samenwerking met andere huisartsen en specialisten en met de inspectie van de volksgezondheid werd belicht. De deelnemers werden wat wegwijs gemaakt in de complexe organisatie van de Nederlandse gezondheidszorg. Vrij veel aandacht werd besteed aan de wijze waarop de huisarts, door contact op te nemen met de organisaties die zich met maatschappelijk werk bezighouden, zijn patiënt kan helpen zijn sociale problemen op te lossen. Op de taakverdeling, die er kan bestaan tussen arts en degene, die zich met de „pastorale” zorg bezighouden en waaraan in de praktijk misschien wel eens wat mankeert,

werd de nadruk gelegd door een r.k. geestelijke en een dominee. Zij gaven een inzicht in hun begeleiding van de zieke mens.

Het gebied van de associatie en de praktijk-overdracht zit vol voetangels en klemmen, maar de even verhelderende als deskundige voordracht van de secretaris van de Maatschappij gaf een zeer goede leidraad voor het betreden van dit gebied. De cursus werd besloten met een evaluatie. De deelnemers spraken hierbij in de eerste plaats hun waardering uit voor de opzet en de uitvoering van deze cursus; tot slot kwamen nog enkele suggesties voor eventuele volgende cursussen naar voren.

J. Lourens

DIENSTVERLENING AAN HUISARTSEN

Een van de taken, die het N.H.I. zich heeft gesteld, is het verlenen van diensten aan gevestigde en aanstaande huisartsen. Er is een begin gemaakt met het ontwerpen van een documentatiesysteem betreffende „Huisartsliteratuur”, ten einde na enige tijd elke huisarts desgevraagd behulpzaam te kunnen zijn bij literatuur-studie al of niet in verband met de voorbereiding van een dissertatie. Verder wordt in samenwerking met de studiegroep Praktijkvoering gewerkt aan de opzet van een N.H.I.-voorlichtings- en demonstratieruimte. Wij streven hierbij naar een zo volledig mogelijke voorlichting en demonstratie van aspecten van de huisartspraktijkvoering, zoals praktijkruimte, praktijkindeling, instrumentarium, sterilisatie van instrumenten, laboratoriumbenodigdheden, praktijk- en verlostas, en dergelijke. In een wat later stadium zal tevens aandacht worden besteed aan het verzamelen van materiaal op het gebied van voorlichting en advies aan patiënten.

Het reeds aanwezige materiaal is — mits men van te voren een afspraak maakt — te allen tijde te bezichtigen. Men bedenke echter dat het pas het begin vormt van onze hierboven geschetste plannen.

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 11 februari 1965

Door drukte in verband met de overplaatsing van het NHG-bureau naar Utrecht en de daarmee gepaard gaande inwerk-beslommeringen, was het samensteller dezer overzichten niet mogelijk de lezer een wat regelmatig berichtgeving uit het bestuur te bieden.

Reeds drie dagen na het betrekken van onze nieuwe behuizing aan de Mariahoek te Utrecht, kon de eerste bestuursvergadering in het eigen pand plaatsvinden. Eerst vond een vergadering plaats van het bestuur der Stichting tot Bevordering van de Huisartsgeneeskunde. Onder meer werd van gedachten gewisseld over de functie van de Wetenschappelijke Adviesraad. Het bestuur was van mening, dat door de samenstelling van dit advieslichaam — waarin vertegenwoordigers der Commissie Nascholing, Commissie Wetenschappelijk Onderzoek en de studiegroep Praktijkvoering zijn opgenomen — een zeer bevredigende communicatie tussen het N.H.I. en de belangrijkste N.H.G.-commissies is gewaarborgd. Daar in het algemeen de vergaderingen van de W.A.R. ook door het dagelijks bestuur zullen worden bijgewoond, is ook een goede verbinding met het bestuur verzekerd.

Het bestuur besloot Ir. H. R. Pijlman als socioloog aan het N.H.I. te verbinden. Samen met collega Deveer zal Ir. Pijlman zich voornamelijk belasten met verschillende aspecten van het operationeel onderzoek naar het functioneren van de huisarts.

Met zeer veel voldoening werd het officiële bericht ontvangen, dat het Praeventiefonds een subsidie ter grootte van f 100.000.— verstrekt voor de verbouwing en inrichting van het N.H.I. Het op de leden van het Genootschap gedane beroep om een vrijwillige bijdrage te schenken voor het werk

van het N.H.I., heeft een buitengewoon goede ontvangst gehad.

Veel waardering oogstte het verslag van Van Es over de werkzaamheden van het N.H.I. in 1964 en de daaraan toegevoegde uiteenzetting over de plannen voor de naaste toekomst.

Tenslotte werden nog enige interne kwesties behandeld en werd besloten, dat het dagelijks bestuur de plannen voor de officiële opening van het N.H.I. zal uitwerken.

De op deze vergadering van de Stichting aansluitende eerste vergadering van het N.H.G.-bestuur in de nieuwe behuizing bleek voor een tweetal collegae tevens de laatste te zijn. Van Westreenen moest door zijn benoeming tot adjunct-directeur van „Zonnestraal” zijn bestuursmandaat neerleggen en ook De Jager, die als adviseur van de Maatschappij aan de vergaderingen deelnam, zag zich genoodzaakt deze taak over te dragen. Hij zal worden opgevolgd door collega J. van Baak, huidarts te Utrecht. Voorzitter Huygen bracht beide collegae dank voor hun waardevolle bijdragen aan het Genootschap. Van Westreenen verklaarde zich op verzoek van het bestuur bereid om nog als adviseur van de Congrescommissie op te treden.

Het bestuur nam kennis van het voornemen der Congrescommissie om een gedeelte van het N.H.G.-congres 1965 in een nieuwe vorm te gieten. Het hoofdonderwerp „Huisarts en preventie” zal namelijk in een vijftal sectievergaderingen worden behandeld, waarbij in elke sectie een bepaald facet van de preventie wordt belicht. Op deze wijze hoopt men de congresdeelnemers door de ruimere mogelijkheid van discussies meer bij de te behandelen stof te kunnen betrekken. In verband met het uitreden van Van Westreenen als lid van de

Congrescommissie, ging het voorzitterschap over in handen van Cornelissen.

Naar aanleiding van een door Van Es ingediende nota over voorzieningen, die op korte termijn moeten worden getroffen voor het opvangen van de geringe animo onder afgestudeerden om het beroep van huisarts te kiezen, werd aan het dagelijks bestuur opgedragen een werkgroep in het leven te roepen, ter bestudering van de praktische mogelijkheden voor het vormen van groepspraktijken.

Het door een subcommissie van de landelijke studiegroep Praktijkvoering uitgebrachte rapport over het laboratorium van de huisarts werd in grote lijnen door het bestuur aangevaard en zal met enige kleine wijzigingen in „huisarts en wetenschap” worden gepubliceerd.

Bestuursvergadering van 11 maart 1965

Ook ditmaal eerst een vergadering van het Stichtingsbestuur, welke grotendeels werd gewijd aan de organisatie van de officiële opening van het Nederlands Huisartsen-Instituut door H.K.H. Prinses Beatrix op 22 april 1965.

Met voldoening vernam het bestuur dat de psycholoog Prof. Dijkhuis en collega De Kock van Leeuwen bereid bleken zich als adviseurs aan het N.H.I. te verbinden. Als tijdelijk medewerker van het N.H.I. werd collega Veldhuizen van Zanten aangesteld, die speciaal zal worden belast met het samenstellen van een historisch-chronologisch overzicht der werkzaamheden van de studiegroepen voor medische psychologie in het Genootschap.

Naar aanleiding van een discussie over de anonieme aflevering van geneesmiddelen door apothekers, zal contact worden opgenomen met de Geneesmiddelen Commissie van de Maatschappij.

In de daarop volgende vergadering van het N.H.G.-bestuur verwelkomde Huygen de collegae Van Baak en Oliemans. Eerstgenoemde neemt de plaats in van De Jager als vertegenwoordiger van het hoofdbestuur der Maatschappij en Oliemans werd uitgenodigd om, vooruitlopend op zijn officiële benoeming in de vacature Van Es door het Ledencongres, thans reeds deel te nemen aan de werkzaamheden van het bestuur. De vacature Van Westreenen kon nog niet worden vervuld en bovendien bleek dat tegen de zomer nog een bestuursvacature zal ontstaan. Het is uitermate moeilijk gebleken om bestuurskandidaten te vinden en dit geldt eveneens voor de vervulling van vacatures in commissies. Deze situatie vervult het bestuur met grote zorg.

Opnieuw werd uitvoerig stilgestaan bij de voorzieningen, die op korte termijn moeten worden getroffen ter stimulering van de bereidheid onder de afgestudeerden om het beroep van huisarts te kiezen. Naast de vorming van groepspraktijken, bleek toch ook door het bestuur bijzondere waarde te worden gehecht aan het opzetten van experimenten voor een specifieke opleiding tot huisarts.

Reeds werden door enige commissies en centra de jaarverslagen over 1964 bij het bestuur ingediend, welk goede voorbeeld hopelijk nog door vele organen van het Genootschap zal worden gevolgd. Dallmeijer bracht mondeling verslag uit over plannen om in het najaar 1966 een voor huisartsen bedoelde geriatrische bijscholingscursus te geven, welke zal worden georganiseerd door de Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg, de Vereniging van Geriatrie en het N.H.G.

Bestuursvergadering van 8 april 1965

Het was bijzonder verheugend in deze vergadering de vicevoorzitter van het Genootschap, Rijpperda Wierdsma, na zijn herstel van een langdurige ziekte te kunnen verwelkomen. Het dagelijks bestuur bracht rapport uit over zijn overleg met de overkoepelende Kruisorganisaties inzake het opzetten van een samenwerkingsexperiment tussen een groep huisartsen en een groep wijkverpleegsters. Een bij de L.H.V. bestaande verontrusting over bepaalde contacten van het N.H.G.-bestuur met derden was aanleiding om te besluiten tot een gesprek tussen bestuursvertegenwoordigers van beide organisaties.

Voorts bracht het dagelijks bestuur verslag uit van een bespreking met vertegenwoordigers van de Nederlandse Vereniging tot Rheumatiekbestrijding. Deze vereniging beoogt een samenwerking met het N.H.G. voor haar in 1966 te houden

jubileumcongres over het thema „Huisarts en Reuma”. Het bestuur bleek hier welwillend tegenover te staan.

Aangezien men mede op grond van het verheugend grote aantal abonnees op „huisarts en wetenschap” mag aannemen, dat onder deze collegae zeker velen zullen zijn, die belangstelling — hetzij actief, hetzij passief — voor het N.H.G. hebben, werd besloten plannen te ontwerpen voor een landelijke ledenwervingsactie.

Phaff en Van Nieuwenhuijzen brachten verslag uit over hun deelname aan een door het N.I.P.G. georganiseerde cursus inzake tussen-menselijke verhoudingen in organisaties. Beiden bleken deze cursus van belang te achten, niet alleen voor de eigen wijze van praktijkvoering, doch ook voor bepaalde functionarissen van het N.H.G. of N.H.I.

Met voldoening ontving het bestuur het eindrapport van Deveer en Tasman over het onder auspiciën van het R.I.V. opgezette onderzoek naar de resultaten van de behandeling van furunkulose-patiënten met stafylokokken-fosfaattoxoiden, waaraan een aantal N.H.G.-leden heeft deelgenomen.

Ook in deze vergadering kon weer van een aantal jaarverslagen van commissies en centra worden kennisgenomen.

Een besluit van financiële aard vormde de beslissing om een deel van de bestuurskosten te laten drukken op het budget van de Stichting tot Bevordering van de Huisartsgeneeskunde. De penningmeester trachtte te vinden om tot een meer reële onkostenvergoeding voor bepaalde functionarissen te komen. Slechts met opoffering van veel vrije tijd kunnen deze functionarissen hun belangrijke taken voor het Genootschap vervullen en het bestuur wil aan deze ongewenste toestand gaarne een einde gemaakt zien, mede omdat anders moet worden gevreesd dat in de toekomst voor deze functies geen kandidaten kunnen worden gevonden.

E. M. Jansen, secretaris

JAARVERSLAG 1964

SUBCOMMISSIE MEDISCHE PSYCHOLOGIE VAN DE COMMISSIE NASCHOLING

De Subcommissie Medische Psychologie was dit jaar als volgt samengesteld: K. G. Brühl, Dr. R. L. Cornelissen, Dr. H. J. Dokter, G. van Geldorp, J. I. v. d. Leeuw, Dr. A. H. van Lidth de Jeude en R. C. Veldhuizen van Zanten. Adviseurs: Dr. J. J. van Bork, psychiater en Dr. W. Brouwer, stafid N.H.I. Het bestuur van de subcommissie bestond in het begin van 1964 uit: Van Lidth de Jeude, voorzitter; Van Geldorp, secretaris en Dokter, penningmeester. In oktober 1964 werd Dokter voorzitter en Van der Leeuw penningmeester.

De subcommissie vergaderde achtmaal. Op 21 maart 1964 werd de zesde bijeenkomst met de huisartsen-discussieleiders gehouden in het Militair Hospitaal Oog en Al. Na enige mededelingen door de leden van de subcommissie vond een discussie plaats in groepen waarin over een aantal vragen werd gediscussieerd. Door de verschillende groepen werd een rapporteur aangewezen, die na afloop verslag uitbracht over hetgeen in de groep was besproken. De resultaten van deze bijeenkomst zijn door Van Geldorp en Van der Leeuw bewerkt en door de subcommissie in studie genomen. Men was van mening, dat deze bijeenkomst zeer geslaagd was. Een verslag van deze vergadering is verschenen in huisarts en wetenschap.

Op 28, 29 en 30 mei 1964 vond, eveneens in het Militair Hospitaal Oog en Al, een artsen cursus plaats. Het onderwerp was „Medische psychologie in de huisartspraktijk”. De cursus was bedoeld voor huisartsen die nog geen training in medische psychologie hadden gevolgd. Het aantal aanmeldingen bleef helaas beneden de verwachting. Het programma bestond uit een aantal lezingen over enige aspecten van de medische psychologie, waarna de 40 deelnemers in discussiegroepen werden verdeeld. In deze groepen werden gevallen besproken die door de cursisten werden gebracht. Enkele leden van de Nederlandse Vereniging van Psychotherapie verleenden hun medewerking.

In het verslagjaar werd kennis genomen van de Canadese film „Emotional Factors in General Practice”. Er werd een korte aanbeveling samengesteld voor huisarts en wetenschap.